

6. INVESTITII PENTRU AGRICULTURA COMPETITIVA IN MICROREGIUNEA “ ASOCIAȚIA LEADER COLINELE MOLDOVEI”

Codul măsurii: M6/2A

Tipul măsurii: x Investiții

Servicii

Sprijin forfetar

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

1.1. Justificare. Corelare cu analiza SWOT

Conform Analizei Diagnostic, cea mai importantă resursă naturală de pe teritoriul microregiunii este fondul funciar destinat în proporție de 72,25% utilizării agricole din care 50,18% reprezintă teren arabil. Fondul șilvic ocupă o suprafață de 214,02 ha, reprezentând 19,41% din teritoriul microregiunii.

Creșterea animalelor reprezintă una dintre ocupațiile de bază ale locuitorilor de pe teritoriul GAL. Sectorul zootehnic se evidențiază prin creșterea ovinelor (72605 capete), bovinelor (19904 capete), suinelor (11725 capete) și caprinelor (7844 capete), respectiv a albinelor.

Din totalul de societăți active din microregiune doar 24.5% activează în sectorul agricol.

Calitatea și diversitatea producției agricole din teritoriul GAL reprezintă unul dintre punctele forte ale dezvoltării acestuia, constituind un avantaj concurențial pentru producători și contribuind în mod semnificativ la patrimoniul cultural și gastronomic al microregiunii.

Astfel, opțiunea unanimă a populației și a partenerilor GAL este de susținere a activităților agricole din cauza:

- Lipsei unităților de procesare pentru lapte și carne;
- Lipsa procesării la nivelul fermelor;

1.2. Obiectivul de dezvoltare rurală al Reg(UE) 1305/2013:

i) Favorizarea competitivității agriculturii

ii) Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice

iii) Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

1.3. Obiectivul specific local al măsurii:

- Incurajarea inițiativelor în domeniul agricol în special al celor cu caracter inovativ ;
- Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de amoniac din agricultura
- Creșterea valorii economice a exploatațiilor prin modernizarea, extinderea sau diversificarea activităților agricole
- Creșterea valorii adugate a produselor prin pregătirea acestora pentru vânzare (procesare, depozitare, ambalare) și a gradului de participare a exploatațiilor pe piață
- Creșterea numărului de locuri de muncă

Proiectele sprijinite la nivelul strategiei de dezvoltare locală au impact pozitiv asupra obiectivelor FEADR

1.4. Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013:

Măsura contribuie la:

P2. Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor;

P3. Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării riscurilor în agricultură;

P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

1.5. Masura corespunde obiectivelor art. 17 din Reg.(UE) nr.1305/2013

- ✓ Art. 17

1.6. Masura contribuie la Domeniul de interventie

Măsura contribuie la DI:

- 2A-Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea sporirii participării pe piață, precum și a diversificării activităților agricole.

1.7. Masura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: Mediu și clima, inovare

Măsura contribuie la inovare, mediu și clima

Srijinul va fi acordat cu prioritate exploatațiilor care vor introduce produse, procese și tehnologii noi. În cadrul acestei măsuri se vor încuraja investițiile ce vizează eficientizarea/economisirea consumului de apă, utilizarea energiei regenerabile, prelucrarea deșeurilor, a rezidurilor precum și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de amoniac în agricultură.

1.8. Complementaritatea cu alte masuri din SDL:

Măsura este complementara cu M7/6B.

1.9. Șinergia cu alte măsuri din SDL

Măsura este șinergica cu M1/6C, M2/6A, M3/1A, M4/6B, M5/6B, M7/6B din SDL.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Măsura contribuie la:

- stimularea agriculturii ca principală activitate economică din teritoriul GAL
- dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how;
- păstrarea și crearea de noi locuri de muncă;
- posibilitatea creșterii valorii adugate a produselor care pot fi prelucrate în scopul vânzării
- încurajarea parteneriatelor prin susținerea formelor asociative (asociații de crescători de animale și/sau cooperative agricole) care își au sediul în teritoriul GAL.

Caracter inovativ:

- ✓ Măsura se adresează acelor activități sau operațiuni agricole deficitare conform nevoilor rezultate din analiza diagnostic și a celei SWOT;
- ✓ Măsura încurajează investiția în tehnologie de ultimă generație
- ✓ Măsura încurajează dezvoltarea economică pentru mai multe UAT din GAL - de exemplu o unitate de procesare a laptelui care deservește 2 sau mai multe comune învecinate;
- ✓ Măsura încurajează investiția în cercetare privind insamantarea animalelor

3. Trimiteri la alte acte legislative

- Legislația națională cu incidență în domeniile activităților agricole prevăzută în Ghidul solicitantului pentru participarea la selecția SDL
- Reg. (UE) 1303/2013, Reg. (UE) 1305/2013, Reg. (UE) nr. 807/2014

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

4.1. Beneficiari direcți:

Entitati private - Fermieri (cu exceptia persoanelor fizice neautorizate), Cooperative; Societate cooperativă agricolă; -Cooperativă agricolă;-Grup de producatori, constituite in baza legislatiei nationale in vigoare care deservesc interesele membrilor

4.2. Beneficiarii indirecti

- Populatia din teritoriul GAL, producatori agricoli individuali din teritoriu, intreprinderi și societăți comerciale din domeniul turismului și alimentației publice, sanatate, educatie etc.

5. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr.1303/2013)

- *Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de solicitant.*
- *Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art.45(4) și art.63 ale Reg.(UE) nr. 1305/2013.*

Sprijinul public nerambursabil va respecta prevederile R(CE) nr. 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

6.1. Acțiuni eligibile

Investiții în înființarea, extinderea și/ sau modernizarea fermelor zootehnice, inclusiv tehnologii eficiente de reducere a poluării și respectarea standardelor Uniunii care vor deveni obligatorii pentru exploatații în viitorul apropiat, și cele pentru depozitarea/ gestionarea adecvată a gunoiiului de grajd în zonele unde această cerință este în curs de aplicare;

- Investiții în înființarea, extinderea și/ sau modernizarea fermelor vegetale, inclusiv capacități de stocare, condiționare, sortare, ambalare a producției vegetale pentru creșterea valorii adăugate a produselor
- Investiții în înființarea/înlocuirea plantațiilor pentru strugurii de masă și alte culturi perene;
- Investiții în scopul îndeplinirii standardelor comunitare în cazul tinerilor fermieri în conformitate cu art 17 (5) al Reg. 1305/2013 în care sprijinul poate fi acordat pe o perioadă maximă de 24 luni de la momentul instalării
- investiții de conformare cu noile standarde în cazul modernizării exploatațiilor agricole conform art. 17 (6) în care sprijinul poate fi acordat pe o perioadă maximă de 12 luni de la data la care noul standard a devenit obligatoriu pentru exploatație;
- Infiintarea și/sau modernizarea cailor de acces in cadrul fermei, inclusiv utilitati și racordari
- Investiții în procesarea produselor agricole la nivel de fermă, precum și investiții în vederea comercializării. Investitiile de procesare la nivelul fermei vor fi realizate doar împreună cu investitiile în înființarea/modernizarea/dezvoltarea fermei (conșiderate ca fiind proiecte ce vizează un lanț alimentar integrat și adăugarea de plus valoare la nivel de fermă).
- Investiții în înființarea și/sau modernizarea instalațiilor pentru irigații în cadrul fermei, inclusiv facilități de stocare a apei la nivel de fermă;
- Investiții în producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile, cu excepția biomasei (solară, eoliană, cea produsă cu ajutorul pompelor de căldură, geotermală) în cadrul fermei, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu al fermei;
- Investiții în instalații pentru producerea de energie electrică și/sau termică, prin utilizarea biomasei (din deșeuri/produse secundare rezultate din activitatea agricolă și/sau

forestieră atât din ferma proprie cât și din afara fermei), iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu al fermei;

- Investiții necorporale: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci în conformitate cu la art 45 (2) (d) din Reg. 1305/2013.
  - Investiții în înființarea și modernizarea fermelor pomicole, inclusiv în înființarea și reconverșia plantațiilor pomicole și modernizarea parcului de mașini și utilaje agricole
  - Investiții în înființarea și modernizarea pepinierelor pomicole, inclusiv în creșterea suprafețelor ocupate de material săditor;
  - Înființarea și modernizarea unităților de procesare la nivelul fermelor pomicole și investiții în vederea comercializării (doar ca o componenta secundara a proiectului)
  - TVA, în condițiile prevăzute la art. 37 (11) din Reg. (UE) nr. 1303/2013
  - costurile generale ocazionate de cheltuielile cu construcția sau renovarea de bunuri imobile și achiziționarea sau cumpararea prin leasing de mașini și echipamente noi, în limita valorii pe piața a activului precum onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, inclusiv studiile de fezabilitate, vor fi realizate în limita a 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevad și construcții-montaj, și în limita a 5% pentru proiectele care prevad simpla achiziție
- Tipurile de acțiuni au fost stabilite cu respectarea prevederilor din HG nr. 226/2015, Regulamentele (UE) nr. 1305/2013, nr. 1303/2013, PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a Sm 19.2 conform prevederilor din Ghidul Solicitantului, aprobat prin OMADR nr. 295/2016.

6.2. Cheltuieli neeligibile

- Nu sunt eligibile echipamente, utilaje și mijloace de transport second-hand.
- Cheltuieli în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303/2013 și anume:

a. dobânzi debitoare, achiziționarea de terenuri construite și neconstruite, taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare, în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.

7. Condiții de eligibilitate

- ✓ Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- ✓ Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei ferme cu o dimensiune economică de minim 4000 SO (valoare producție standard)
- ✓ Solicitantul trebuie să aibă sediul social în teritoriul GAL și peste 50% din dimensiunea economică a exploatației (EuroSO) să fie pe teritoriul GAL și investiția să se realizeze în teritoriul GAL
- ✓ Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin una din acțiunile eligibile prevăzute în această măsură
- ✓ Solicitantul trebuie să demonstreze asigurarea cofinanțării investiției
- ✓ Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentației tehnico-economice
- ✓ Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare

- ✓ În toate cazurile în care proiectul de investiții prevede și investiții în sisteme / echipamente de irigații la nivelul fermei, acestea sunt eligibile doar dacă sunt respectate condițiile specifice
- ✓ Investițiile necesare adaptării la standardele UE, aplicabile producției agricole realizate de tinerii fermieri care se instalează pentru prima dată într-o exploatare Agricolă se vor realiza în termen de maxim 24 de luni de la data instalării (conform art. 17, alin. 5 din R(UE) nr. 1305/2013)
- ✓ Investițiile necesare adaptării la noi cerințe impuse fermierilor de legislația europeană se vor realiza în termen de 12 luni de la data la care aceste cerințe au devenit obligatorii pentru exploatarea Agricolă (conform art. 17, alin. 6 din R(UE) nr. 1305/2013)
- ✓ Investițiile în instalațiile al căror scop principal este producerea de energie electrică, prin utilizarea biomasei, trebuie să respecte prevederile art. 13 (d) din R. 807 / 2014, prin demonstrarea utilizării unui procent minim de energie termică de 10 %
- ✓ Investiția va respecta legislația în vigoare din domeniul: sănătății publice, sanitar-veterinar și de siguranță alimentară;
- ✓ Solicitantul va demonstra că profitul mediu anual (ca medie a ultimilor trei ani fiscali) nu depășește de 4 ori valoarea sprijinului solicitat
- ✓ În cazul procesării la nivel de fermă, materia primă procesată va fi produs agricol (conform Anexei I la Tratat) și produsul rezultat va fi doar produs Anexa I la Tratat
- ✓ Investiția va respecta cerințele privind conformarea cu standardele impuse de legislația națională și europeană inclusiv pe cele cu privire la efectele asupra mediului, în cazul în care acestea pot avea efecte negative asupra mediului, investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului (doar pentru investiții în pomicultură)
- ✓ Investiția trebuie realizată doar în unitățile teritoriale administrative prezente în anexa din Cadrul Național de Implementare aferentă STP, și trebuie să respecte zonarea speciilor din anexa menționată anterior, exceptând cultura de capsuni în sere și solarii și pepinierele. Se acceptă finanțarea altor specii (achiziția de material săditor) care nu sunt cuprinse în Anexa, în baza unei analize locale a unui institut certificat, care să ateste potențialul speciei respective într-o anumită zonă (doar pentru investiții în pomicultură)
- ✓ În cazul înființării / reconverșiei solicitantul trebuie să utilizeze material fructifer din categoria biologică certificat (cu excepția nucului și alunului) sau dintr-o categorie superioară
- ✓ În cazul pepinierele, solicitantul se angajează ca materialul rezultat va fi material fructifer sau de înmulțire din categoria biologică certificat (cu excepția muclei și alunului) sau dintr-o categorie superioară (doar pentru investiții în pomicultură)
- ✓ Suprafața înființată/replantată prevăzută prin proiect trebuie să fie echivalentă cu minimum 3000 SO pentru toate speciile și sistemele de cultură, inclusiv pepinierele (doar pentru investiții în pomicultură)
- ✓ Contribuția în natură este eligibilă doar dacă sunt respectate condițiile prevăzute în articolul 69 (1) al R 1303/2013 (doar pentru investiții în pomicultură)
- ✓ Investițiile în procesare la nivelul fermei sunt eligibile doar împreună cu investițiile în modernizarea/ dezvoltarea fermei (dezvoltarea producției agricole primare), ca și componenta secundară, în scopul adăugării de plus valoare la nivel de fermă
- ✓ Investițiile în producerea energiei din surse regenerabile în cadrul fermei sunt eligibile, cu condiția ca energia obținută să fie destinată exclusiv consumului propriu al fermei

Se vor respecta condițiile generale de eligibilitate aplicabile tuturor măsurilor (conform Regulamentelor Europene, prevederilor din HG 226/2015 și PNDR.

8. Criterii de selecție

- Solicitantul va justifica utilitatea proiectului pentru dezvoltarea activității economice proprii dar și pentru susținerea celorlalte activități agricole din comuna sau din comunele apartinatoare GAL
- Suma nerambursabilă acordată va respecta condiția creării de noi locuri de muncă astfel:
  - Pentru maxim 35.000 EURO sprijin nerambursabil = 1 loc de muncă nou creat
  - Pentru maxim 99.999 euro sprijin nerambursabil = minim 2 locuri de munca nou create
  - Pentru 100.000 EURO sprijin nerambursabil și peste = se vor crea minim 3 locuri de muncă.
- Principiul dimensiunii exploatației
- Principiul sectorului prioritar conform analizei socio-economice precum sectorul zootehnic/vegetal/pomicol/viticol
- Principiul lanțurilor alimentare integrate, respectiv integrarea producției agricole primare cu procesarea și/sau comercializarea.
- Proiectele propun soluții inovative pentru atingerea obiectivelor stabilite prin SDL
- Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol al managerului exploatației agricole
- Solicitantul este cooperativa agricola, societate cooperativa agricola sau grup de producători din domeniul agricol constituit în baza legislației în vigoare și deservește membrii săi
- Sunt prioritizate la selecție proiectele solicitanților care sunt / vor fi beneficiari ai măsurii 7. Investiții pentru educație, formare și creșterea gradului de ocupare în microregiunea Asociația Leader Colinele Moldovei în special pentru minoritatea romă și alte grupuri vulnerabile
- Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în Ghidul Solicitantului și vor avea în vedere prevederile art. 49 al Reg (UE) nr. 1305/2013 urmând să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Rata sprijinului public nerambursabil va fi de 50% din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși:

- în cazul proiectelor care prevăd achiziții simple - maximum 75.000 EURO;
- în cazul proiectelor care prevăd construcții- montaj - maximum 150.000 EURO
- în cazul proiectelor care prevăd crearea de lanțuri alimentare integrate la nivelul exploatației agricole - maximum 200.000 EURO

Intenșitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora cu 20 puncte procentuale suplimentare, dar rata sprijinului combinat nu poate depăși 90% în cazul :

- Investițiilor realizate de tinerii fermieri, cu vârsta sub 40 de ani inclusiv, la data depunerii cererii de finanțare (așa cum sunt definiți la art. 2 al R (UE) nr. 1305/2013 sau cei care s-au stabilit în cei cinci ani anteriori solicitării sprijinului, în conformitate cu anexa II a R 1305);

- investițiilor colective realizate de formele asociative ale fermierilor (cooperative, societati cooperative agricole, grupuri de producatori) constituite in baza legislatiei in vigoare
- Fond disponibil pe masura: 725.000 EURO.

10. Indicatori de monitorizare

- Număr de exploatații agricole/ beneficiari sprijiniti. (DI 2A) (minim 4 beneficiari)
- Numarul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la pietele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri/ organizatii de producatori (DI 3A) minim 1
- Locuri de munca create (DI 6A)-indicator specific Leader (minim 7 locuri de munca)
- Cheltuielile publice totale - indicator local 725.000 EURO;